

ім. К. А. Тімірязєва та Національного музею-садиби видатного вченого і геніального хірурга М. І. Пирогова.

Найважливіші наукові результати заходу викладені у друкованому збірнику матеріалів конференції*.

О. О. МАЛИШЕВ,
кандидат юридичних наук

ІХ МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ РАДИ МОЛОДИХ УЧЕНИХ ІНСТИТУТУ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ІМЕНІ В. М. КОРЕЦЬКОГО «МАЙБУТНЄ НАУКИ В ОБРІЯХ ПРАВА. ДО 100-РІЧЧЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ»

Уже дев'ять років Рада молодих вчених Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України проводить міжнародні науково-практичні конференції, у яких беруть участь як молоді, так і вже доволі досвідчені учені. В останні декілька років конференції були присвячені видатним вченим правознавцям, академікам та іншим знаним співробітникам ВУАН – Володимирі Гордону, Олексію Гуляєву, Миколі Палієнку, Станіславу Дністрянському, Василю Синайському.

Цьогорічна ІХ міжнародна науково-практична конференція, яка відбулася в Інституті держави і права імені В. М. Корецького НАН України 5 грудня 2018 р., мала назву «Майбутнє науки в обрїях права» і була присвячена столітньому ювілеєві Національної академії наук України. Обираючи таку тему, організатори мали намір продемонструвати зв'язок минулого із майбутнім, засвідчити, що вітчизняна наука, зокрема юридична, досі перебуває на передньому краї поступу нашої держави і суспільства, підкреслити значення ювілею Академії не лише для старшого покоління вчених, а й для наукової молоді.

Утім, належного наукового рівня заходу не було би можливим досягти без традиційного долучення до його організації та проведення вже досвідчених науковців інституту, особливо працівників відділу проблем аграрного, земельного, екологічного та космічного права, так само, як і відділу історико-правових досліджень.

Серед понад 50 очних і заочних учасників конференції з різних міст України, США, Польщі та Литви – 2 дійсних членів НАН України, 5 докторів наук і професорів, 22 кандидати наук, суддя Верховного суду України і понад два десятки аспірантів та здобувачів.

---

* Західні і східні традиції та впливи в історії права, держави і юридичної думки: матеріали XXXVIII Міжнародної історико-правової конференції (Вінниця 1–3 червня 2018 р.) / ред. колегія: І. Б. Усенко (голова), Є. В. Ромінський (відп. секр.), А. Ю. Іванова, В. Є. Кириченко, Н. М. Крестовська, О. О. Малишев, І. В. Музика, О. Н. Ярмиш. Київ–Херсон: Олді-плюс, 2018. 304 с.

Напередодні конференції було видано збірник її матеріалів, що загалом дало змогу уникнути зайвого формалізму та сприяло невимушеності виступів і дискусій*.

Під час засідань було обговорено питання історії НАН України у контексті її першого столітнього ювілею, виклики, які диктує для правознавства інформаційна доба, та пов'язані з цим перспективи, роль юридичної доктрини у сучасній правовій реальності, проміжні підсумки реформ науки та освіти, актуальні тенденції розвитку юриспруденції (вплив наукометрії, розвиток міждисциплінарних студій, нові галузі права та напрями досліджень).

Конференцію відкрив директор Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України, академік НАН України Ю. С. Шемшученко. У своєму вступному слові він торкнувся питань про подальше удосконалення правового статусу НАН України. Спеціальний гість конференції професор Школи права імені Дікінсона Університету штату Пенсільванія, іноземний член НАН України і НАПрН України У. Батлер свій виступ присвятив долі докторської дисертації та докторського ступеня академіка Володимира Грабаря. Завідувач відділу історико-правових досліджень Інституту держави і права, професор І. Б. Усенко розповів про актуалізацію правознавчої спадщини співробітників ВУАН 1920–1930 рр. Провідний науковий співробітник Інституту історії НАН України, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник О. В. Юркова у своїй доповіді говорила про дуже складний і суперечливий період історії НАН України – час сталінських репресій. На великому джерельному матеріалі було проілюстровано випадки колаборації науковців ВУАН з радянськими спецслужбами.

Далі слідували доповіді трьох кандидатів юридичних наук, старших наукових співробітників Інституту держави і права, які були присвячені конкретним історичним персоналіям. Так, виступи І. В. Музики та Т. І. Бондарук були присвячені 150-літньому ювілеєві двох видатних юристів – академіків ВУАН – Б. О. Кістяківського і О. О. Малиновського, яким судилося народитися в один день – 16 (2) листопада 1868 р. Доповідь О. В. Кукуруз була присвячена засновникові психологічної школи права Л. Й. Петражицькому, біографія якого також пов'язана з першими роками української Академії, хоча академіком він так і не став.

Місток від минулого до сучасності було прокладено виступом начальника правового управління (IV) департаменту аналітичної та правової роботи Верховного Суду, доктора юридичних наук М. М. Шумила. Михайло Миколайович розповів про свій досвід наукового супроводу діяльності Верховного Суду, випадки застосування в судовій практиці настанов юридичної доктрини.

Далі було проведено панельну дискусію, присвячену правовому забезпеченню інформаційної та кібербезпеки. В ході панелі виступили молодий політолог та аспірант Мелітопольського державного педагогічного університету

---

* **Майбутнє науки в обрях права:** зб. наук. праць. Матеріали ІХ міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених (Київ, 5 грудня 2018 р.). До 100-річчя Національної академії наук України / ред. колегія: *Н. М. Пархоменко* (голова), *О. О. Малишев* (заступник голови), *І. О. Кудерська* (секретар), *Т. І. Бондарук*, *А. М. Гурова*, *П. С. Демченко*, *А. Ю. Іванова*, *В. К. Малолітнева*. Київ: Ін-т держави і права імені В. М. Корецького НАН України, 2018. 204 с.

імені Богдана Хмельницького Б. Я. Дрогомирецький, доцент кафедри права Київського національного лінгвістичного університету, кандидат юридичних наук, доцент О. І. Бугера і аспірант відділу конституційного права та місцевого самоврядування Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України П. С. Демченко. Панель викликала жваву дискусію присутніх, зокрема, в частині допустимих меж державного втручання до кіберпростору в умовах протидії російській гібридній агресії.

Низку подальших виступів було присвячено майбутньому юриспруденції. Старший науковий співробітник Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України, кандидат юридичних наук, доцент Г. А. Трунова розповіла про майбутні юридичні форми соціального страхування в Україні у контексті євроінтеграційних процесів. Учений секретар Інституту економіко-правових досліджень НАН України, кандидат юридичних наук В. К. Малолітнева говорила про підвищення ролі наукових правових досліджень у модернізації господарського законодавства України.

Після цього головуєчий на засіданні голова ради молодих учених Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України, кандидат юридичних наук О. О. Малишев коротко ознайомив присутніх зі змістом доповідей, поданих іноземними учасниками конференції, та тезами своєї доповіді, що є рефлексією стосовно поточних реформ у сфері науки та освіти, а також участі автора у розробленні Рекомендацій щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (Лист МОН № 1/11-8681 від 15.08.2018 р.). Завершив цю частину конференції виступ старшого наукового співробітника Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України, кандидата юридичних наук А. Ю. Іванової, яка розкрила деякі тенденції розвитку історії права у західній історіографії.

На завершення була заслухана низка наукових повідомлень аспірантів Інституту держави і права: «Дозвіл на спеціальне використання (добування, збирання) об'єктів Червоної книги України: деякі проблеми правового регулювання» (Г. А. Левіна), «Класифікація ухвал у господарському судочинстві» (М. О. Сарнавський), «Висновок про оцінку впливу на довкілля та його значення в контексті видобування сланцевого газу в Україні» (О. С. Михайський).

Наступна X міжнародна науково-практична конференція планується на осінь 2019 р. Слід зауважити, що цього ж року Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України святкуватиме свій 70-літній ювілей, що, безумовно, заслуговує належної уваги і пошанування.